

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **PhDr. O. P.**, zomrelej X., naposledy bývajúcej v M., pôvodne zastúpenej RNDr. R. P., bývajúcim v S., zastúpeného advokátom JUDr. M. Š., N., proti odporkyni **Slovenskej republike – K.**, N., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 11 C 214/2005, o dovolaní RNDr. R. P., proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. septembra 2008, č.k. 14 Co 213/2008-122, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie RNDr. R. P. **odmieta.**

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konanie nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 2. septembra 2008, č.k. 14 Co 213/2008-112, odmietol odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota z 8. apríla 2008, č.k. 11 C 214/2005-107, ktorým bolo konanie zastavené, pretože navrhovateľka zomrela pred podaním návrhu (§ 103, § 104 ods. 1 veta prvá, § 19 O.s.p.). Odvolací súd svoje uznesenie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 218 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku ako podané oneskorene a podané neoprávnenou osobou odmietol.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal RNDr. R. P. dovolanie a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. septembra 2008, č.k. 14 Co 213/2008-122 v súlade s ustanovením § 243 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V podanom dovolaní sa označil ako navrhovateľ („teraz je navrhovateľom...“, ktorý konal za navrhovateľku na

základe jej plnej moci“) a toto svoje právo vyvodil z ustanovenia § 33b ods. 6 O.z., v zmysle ktorého ak splnomocniteľ zomrie alebo ak splnomocnenec vypovie plnomocenstvo, je splnomocnenec povinný urobiť ešte všetko, čo neznesie odklad, aby splnomocniteľ alebo jeho právny nástupca neutrpel ujmu na svojich právach. Úkony takto urobené majú rovnaké právne účinky, ako keby zastúpenie ešte trvalo, pokiaľ neodporujú tomu, čo zariadil splnomocniteľ alebo jeho právni nástupcovia.

Odporca vo svojom vyjadrení vecne zotrval na svojom vyjadrení z 3. marca 2008, č.j. 2008/00089.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie nepodal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), neskúmal ďalej prípustnosť dovolania a vo veci rozhodol bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 240 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

Účastníkom konania v zmysle ustanovenia § 240 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku treba rozumieť osoby, ktoré boli účastníkmi konania pred súdom prvého stupňa a odvolacím súdom, resp. ich právnych nástupcov, ktorí vstúpili do konania v zmysle ustanovenia § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Občianske súdne konanie sa riadi dispozičnou zásadou, v rámci ktorej ten, kto podáva návrh na začatie konania sám špecifikuje nielen predmet konania, ale aj okruh účastníkov. Súd potom na základe podaného návrhu skúma v prvom rade, či sú dané podmienky konania (§ 103 a nasl. O.s.p.) a následne koná a rozhoduje o merite veci, t.j. či je daná aktívna a pasívna legitímácia a či existuje právo alebo povinnosť navrhovateľom tvrdené.

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Spôsobilosť byť účastníkom konania tak prakticky splýva so spôsobilosťou osoby mať práva a povinnosti (§ 7 a nasl. O.z., § 18 a nasl. O.z.). Táto v prípade fyzickej osoby vzniká jej narodením a zaniká jej smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho (§ 7 O.z.).

V návrhu na začatie konania z 1. júla 2005 označil vtedy ako zástupca navrhovateľky RNDr. R. P. za navrhovateľku PhDr. O. P., ktorá však už X., teda pred začatím konania, zomrela. Došlo teda k zániku ako jej spôsobilosti na práva a povinnosti, tak aj spôsobilosti byť účastníčkou konania. Postup súdu podľa § 92 od. 2 Občianskeho súdneho poriadku predpokladá, že právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, nastala až po začatí konania. Keďže navrhovateľka zomrela už pred začatím konania, nemohlo teda dôjsť k procesnému nástupníctvu, a ani ustanovenie § 33b ods. 6 O.z. nezakladá dovolateľovi postavenie účastníka tohto konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolateľ nie je účastníkom konania, a teda nie je osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 240 ods. 1 O.s.p.). Preto dovolanie dovolateľa podľa § 243b ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku odmietol.

V dovolacom konaní nebol navrhovateľ úspešný, preto právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo odporkyňi (§ 243b ods. 5 v spojení s § 244 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Odporca si v dovolacom konaní náhradu trov neuplatnil a zo spisu žiadne trovy nevyplyvali (§ 151 ods. 2 O.s.p.), preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. augusta 2009

JUDr. Martin Vladič, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: